

AKTUALIZACE
STRATEGIE VLÁDY V BOJI S KORUPCÍ
NA OBDOBÍ LET 2013 A 2014

–

KVĚTEN 2013

Úřad vlády České republiky
Sekce pro koordinaci boje s korupcí

Obsah

Obsah.....	1
I. Úvodem	2
II. Změny některých úkolů.....	3
1. <i>Priority</i>	3
1.1. Zákon o úřednících.....	3
1.3. Zákon o svobodném přístupu k informacím.....	3
1.6. Finanční kontrola a audit.....	4
1.9. Zákon o státním zastupitelství.....	5
2. <i>Veřejná správa</i>	5
2.1. Úředníci.....	5
2.1.1. Personální politika ve státní správě.....	5
2.2. Aktivní zveřejňování informací.....	7
2.2.3. Přehledný státní rozpočet.....	7
2.2.4. Zveřejňování poradců a poradních orgánů.....	8
2.3. Zvýšení transparentnosti legislativního procesu.....	10
2.3.2. Zveřejňování jednotlivých fází legislativního procesu vlády.....	10
2.4. Úkoly z předchozí strategie.....	11
2.4.1. Vymahatelnost kontrol Nejvyššího kontrolního úřadu.....	11
2.4.4. Zefektivňování opatření k zamezení korupce a zbytné byrokracie v imigrační (vízové) praxi	12
3. <i>Veřejné zakázky</i>	12
3.1. Veřejné investování a elektronizace veřejného zadávání.....	12
3.1.1. Analýza možnosti zřízení Úřadu pro veřejné investování.....	12
3.2. Veřejné zakázky malého rozsahu.....	13
3.2.1. Metodika pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu.....	13
5. <i>Vzdělávání</i>	13
5.2. Vzdelávání úředníků.....	13
5.2.1. Pravidla vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech.....	13
5.2.2. Vzdelávání formou eLearningu.....	14
6. <i>Ostatní</i>	14
6.1. Institucionální zajištění boje s korupcí.....	14
6.1.2. Analýza možností zřízení informačního komisaře.....	14
6.2. Interní protikorupční programy.....	16
6.2.1. Rezortní interní protikorupční programy.....	16
III. Seznam zkratk.....	17

I. Úvodem

Usnesením ze dne 16. ledna 2013 č. 39 byla vládou schválena Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014 (dále jen „Strategie“). Na základě zpráv o plnění jednotlivých úkolů od členů vlády a vedoucích ostatních správních úřadů, které měly být zasílány do 15. dubna 2013, byla zpracována *Informace o stavu a způsobu plnění úkolů obsažených ve Strategii vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014 za období 1. čtvrtletí 2013* (dále jen „Informace“), kterou je místopředsedkyně vlády povinna předložit vládě do 5. května 2013.

Přestože od schválení Strategie, která byla připravována v úzké spolupráci s Mezirezortní koordinační skupinou pro boj s korupcí, uplynuly pouhé čtyři měsíce, stav prací na plnění některých úkolů od schválení Strategie vyvolal potřebu některé vládou ve Strategii zadané úkoly upravit. Vládě je proto souběžně předkládán tento dokument nazvaný *Aktualizace Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014 – květen 2013*, ve kterém jsou navrženy dílčí změny, které vyplynuly z potřeby upřesnit text úkolů, případně jejich odůvodnění, či změnit termín pro splnění úkolu.

Stejně jako v aktualizacích Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012, i v této jsou změny zaznamenány způsobem používaným při předkládání novel zákonů, tj. tučně¹ jsou uvedena nová slova a přeškrtnutým písmem je označeno to, co je měněno (rušeno, nahrazováno).

¹ Tučně jsou uvedeny i nadpisy jednotlivých úkolů, tak jak to je již nyní obsaženo ve Strategii. V názvech úkolů však nedošlo k požadavku na jejich změnu.

II. Změny některých úkolů

1. Priority

1.1. Zákon o úřednících

<u>Gestor</u> : Ministerstvo vnitra
<u>Spolugestor</u> : místopředsedkyně vlády
<u>Termín – indikátor plnění</u> : 28. únor 2013 15. duben 2013 – předložit vládě návrh legislativního řešení pracovního poměru a vzdělávání úředníků a zaměstnanců veřejné správy obsahující zejména tato kritéria: <ul style="list-style-type: none">– jednoznačné určení hranice mezi místy obsazovanými politicky a apolitickými úřednickými místy, která budou obsazována na základě výběrového řízení,– nastavení pravidel pro odpolitizování, profesionalizaci a stabilizaci veřejné správy,– nastavení transparentního a spravedlivého systému odměňování,– zabezpečení speciální ochrany oznamovatelů protiprávního jednání zaměstnavatele,– systém povinného vzdělávání obsahující mj. oblast boje s korupcí.
<u>Protikorupční efekt</u> : Jasně vymezení základních povinností úředníka. Odpolitizování veřejné správy. Snížení rizika korumpovatelnosti úředníků a zaměstnanců veřejné správy.

Odůvodnění aktualizace:

Ačkoli je úkol z formálního hlediska splněn, tj. gestor materiál již předložil vládě k projednání, je třeba některé informace, jež byly součástí zadání, upravit tak, aby odpovídaly realitě. Touto změnou se především sleduje informování veřejnosti a mezinárodních orgánů a orgánů EU, které bedlivě sledují vývoj tohoto úkolu. Z uvedeného důvodu je proto třeba reflektovat skutečnost, že nebyl dodržen stanovený termín. Vláda termín svým UV ze dne 27. března 2013 č. 221 posunula do 31. 3. 2013, avšak materiál byl předložen až 16. 4. 2013. Z uvedeného důvodu se proto mění termín úkolu.

1.3. Zákon o svobodném přístupu k informacím

<u>Gestor</u> : Ministerstvo vnitra
<u>Spolugestor</u> : Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo spravedlnosti, místopředsedkyně vlády
<u>Termín – indikátor plnění</u> : 31. březen 2013 – předložit vládě novelu zákona o svobodném přístupu k informacím obsahující zejména: <ul style="list-style-type: none">– návrh řešení účinného mechanismu k bránění obstrukcí ze strany povinných subjektů (např. informační příkaz, případně jiný sankční mechanismus),– instruktivnější formulace poskytování informací v případech střetu dvou základních práv,

vycházející z judikatury správních soudů, například o platech a odměnách úředníků a zaměstnanců veřejné správy, o přestupkovém řízení,

- prohloubení opakovaného použití informací a využívání otevřených dat, reformulaci povinně zveřejňovaných informací.

Protikorupční efekt: Rychlejší a snadnější přístup veřejnosti k informacím. Zvýšení veřejné kontroly nad rozhodováním orgánů veřejné moci. Usnadnění identifikace případů vyvolávajících podezření na korupci, kdy majetkové poměry úředníků a zaměstnanců veřejné správy jsou ve zjevném nepoměru k jejich platům.

Odůvodnění aktualizace:

MV revidovalo návrh novely InfZ, který byl v MPŘ od 27. 9. do 26. 10. 2012, proto na úkolu spolupracovalo pouze s MŽP coby gestorem zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Materiál byl MV sice již vládě k projednání předložen, avšak aby nebyl vyvoláván mylný dojem, že se jedná o materiál připravovaný ve spolupráci též s MS a MPV, navrhuje se pro informování veřejnosti reflektovat skutečný stav spolupráce na předložené novele a jako spolugestora tedy ponechat jen MŽP.

1.6. Finanční kontrola a audit

Gestor: Ministerstvo financí

Termíny – indikátory plnění:

~~31. prosinec 2013 – předložit věcný záměr nové úpravy finanční kontroly ve veřejné správě, zahrnující manažerskou kontrolu, interní audit, centrální harmonizaci a systém přezkoumávání hospodaření územních samosprávních celků.~~

31. květen 2013 – předložit vládě návrh zákona o finanční kontrole ve veřejné správě, zahrnující manažerskou kontrolu, interní audit a centrální harmonizaci.

~~31. prosinec 2014 – předložit vládě návrh zákona o finanční kontrole ve veřejné správě a přezkoumání hospodaření územních samosprávních celků.~~

Protikorupční efekt: Zvýšená vymahatelnost práva při plnění zákona o finanční kontrole ve veřejné správě. Zkvalitnění kontroly finančního řízení (managementu), zkvalitnění řídicí kontroly, zkvalitnění interního auditu a zajištění úplné funkční nezávislosti interního auditu.

Odůvodnění aktualizace:

Vláda v únoru 2013, tedy po přijetí Strategie, zařadila do Plánu legislativních prací vlády na rok 2013 vypracování a předložení nového návrhu zákona o řídicím a kontrolním systému veřejné správy s termínem předložení do 31. 5. 2013. Z uvedeného důvodu se požaduje aktualizovat indikátor plnění tak, aby předmětný úkol byl zadán stejně. A jelikož vláda rozhodla o tom, že bude překládán nový zákon, a to rovnou, nebude zpracováván věcný záměr.

S ohledem na výjimečně krátkou lhůtu pro zpracování nového zákona o řídicím a kontrolním systému ve veřejné správě nemohla být do této normy problematika přezkoumání hospodaření zapracována, proto se požaduje, aby návrh zákona tuto problematiku neobsahoval.

1.9. Zákon o státním zastupitelství

Gestor: Ministerstvo spravedlnosti

Termín – indikátor plnění:

31. březen 2013 – předložit vládě návrh nového zákona o státním zastupitelství, který bude obsahovat zejména:

- zřízení Úřadu pro ~~boj s korupcí, závažnou finanční kriminalitou a terorismem~~ **potírání korupce**,
- posílení nezávislosti státního zastupitelství a odpovědnosti za výkon svěřené pravomoci,
- změnu způsobu jmenování a odvolávání vedoucích státních zástupců, a to uzákoněním výkonu funkce na dobu určitou,
- změnu způsobu dohledové pravomoci nadřízených,
- změnu způsobu a formy ukládání závazných pokynů,
- změnu způsobu přidělování případů.

Protikorupční efekt: Vyšší nezávislost a odpovědnost státních zástupců v trestních věcech.

Odůvodnění aktualizace:

Součástí návrhu zákona o státním zastupitelství je návrh na zřízení Úřadu pro potírání korupce, nikoli Úřadu pro boj s korupcí, závažnou finanční kriminalitou a terorismem, jak bylo deklarováno ve věcném záměru. Z uvedeného důvodu se navrhuje upřesnění tohoto názvu i v indikátoru plnění.

Pozn.: Navržený název „Úřad pro potírání korupce“ však nemusí být definitivní. Je možné, že v dalším legislativním procesu dozná ještě změn.

2. Veřejná správa

2.1. Úředníci

2.1.1. Personální politika ve státní správě

Gestor: ~~místopředsedkyně vlády~~ **Ministerstvo vnitra**

Spolugestor: ~~Ministerstvo vnitra~~ **místopředsedkyně vlády**

Termín – indikátor plnění:

~~31. březen 2013~~ **31. červenec 2013** – ~~do doby přijetí nového zákona o úřednících~~ předložit vládě návrh usnesení, kterým by ~~byly stanoveny zejména tyto povinnosti~~ **byla zavedena zejména tato pravidla:**

- povinně vypisovat transparentní výběrová řízení ~~na všechny (řadové i vedoucí) pozice ve státní správě,~~
- zveřejňovat výběrová řízení i tehdy, kdy se jedná o tzv. vnitřní konkurz,
- u vedoucích ~~funkcí~~ **zaměstnanců** (náměstci, vrchní ředitelé, ředitelé odborů) v ústřední

státní správě a u nejvyšších funkcí **vedoucích zaměstnanců** (ředitelé a jejich náměstci **zástupci**) u dekoncentrované státní správy povinně zveřejňovat stručné **profesní životopisy a koncepce**, s nimiž ve výběrovém řízení uchazeči uspěli,

- zavést povinné roční písemné hodnocení pracovníků, které bude podkladem pro případný další kariérní postup.

Protikorupční efekt: Zavedení personální politiky ve státní správě.

Odůvodnění:

Jednotná personální politika ve státní správě jako celku neexistuje. Personální politika je roztržštěná na jednotlivé úřady či dokonce jejich části, klíčové personální kroky jsou obtížně dohledatelné a kontrolovatelné. Neexistence povinnosti realizovat výběrová řízení umožňuje obsazovat důležitá místa svévolně a nikoli na základě odbornosti a výkonnosti. Systém umožňuje zaměstnávat (a to na všech úrovních státní správy) přátele, příbuzné, politicky spřízněné osoby a politiky, kteří neuspěli ve volbách, ale i jedince ochotné zakrývat korupční praktiky. Zároveň praxe ukázala, že ani existence „služebního zákona“ nezabrání manipulacím při výběrových řízeních. Obcházení ducha zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů při výběrových řízeních na vysoké funkce dokonce dostalo zvláštní pojmenování – „žabákování“. Zákon o úřednících může stanovit základní právní rámec. S řadou důležitých institutů, zejména s plošným zavedením výběrových řízení, také počítá. Zákon ale musí být doplněn přijetím pravidel a koordinací personální politiky v celku státní správy. Existuje řada podrobností, které by díky zákonu zatěžovaly, ale které jsou pro naplnění jeho smyslu důležité – složení výběrových komisí, zveřejňování výběrových řízení, jejich kritérií a jejich výsledků, metodika hodnocení pracovníků apod. Specifikace těchto otázek by neměla být ponechána v pravomoci jednotlivých správních úřadů. ~~Metodická činnost neresortního koordinujícího orgánu by měla být doplněna poradním orgánem. V úvahu může připadat např. grémium personálních ředitelů.~~

Odůvodnění aktualizace:

Návrh usnesení vlády s jeho přílohou nazvanou „metodika zásad výběru zaměstnanců státní správy a jejich hodnocení“ nebyl kvůli opožděnému plnění úkolu č. 1.1. (zákon o úřednících) včas předložen vládě k projednání, neboť MPV vyčkávala na znění návrhu zákona o státních úřednících, který bude předložen vládě. K materiálu bylo uplatněno poměrně velké množství zásadních připomínek zpochybňujících efektivnost předkládání tohoto materiálu, když by od 1. 1. 2014 měl nabýt účinnosti nový zákon o státních úřednících. Jelikož je ale smyslem úkolu co nejdříve zavést realizaci dvou prvků personální politiky (transparentní výběrová řízení a hodnocení pracovníků), a to v celé státní správě (nikoli tedy jen vůči „úředníkům“), nelze vyhovět požadavkům na zrušení úkolu. Je však nutno vyhovět tomu, aby materiál byl v souladu s platnou právní úpravou (tedy se zákoníkem práce), ale plně odrážel novinky stanovené v zákoně o státních úřednících, který nyní projednává LRV. Cílem by mělo být nastavení takových pravidel, která budou slučitelná se zákonem o státních úřednících a aplikovatelná i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož byla dále aplikovatelná i na ostatní zaměstnance, kteří se budou nadále řídit zákoníkem práce. Proto se požaduje prodloužení termínu pro splnění úkolu, jakož i změna gestora, resp. výměna gestora a spolugestora. Problematika personálních a vzdělávacích činností ve státní správě náleží MV (vizte UV ze dne 25. října 2006 č. 1232), která byla na MV přesunuta z ÚV spolu s 27 funkčními místy a příslušnými rozpočtovými prostředky.

Současně je třeba reflektovat relevantní požadavky vzešlé z MPŘ. Na vypořádání připomínek k výše uvedenému materiálu dne 30. 4. 2013 bylo odborníky na personální problematiku

z jednotlivých rezortů konstatováno, že doslovné naplnění indikátoru plnění by mohlo způsobit stagnaci personalistiky jako takové. Po zjištění, že některé rezorty již mají formou vnitřních předpisů metodiku výběrových řízení vydánu, by bylo vhodné je shromáždit a na základě nich vytvořit obecné zásady, které by byly aplikovatelné na všechna ministerstva a ostatní ústřední správní úřady. Stejně tak se jeví jako vhodné vycházet z „metodiky výběru zaměstnanců implementujících fondy EU v programovém období 2007-2013 a v programovém období 2014+“, přijatou UV ze dne 2. května 2012 č. 313. Z uvedeného důvodu se požaduje upřesnění indikátoru plnění v tomto směru:

- a) zavést povinnost vypisovat transparentní výběrová řízení, avšak nechat na rozhodnutí vedoucího úřadu státní správy, zda je použití výběrového řízení účelné (např. nutně nevypisovat výběrové řízení na pomocný personál, na úředníky a zaměstnance přijímané na dobu určitou jako zástup za mateřskou či rodičovskou dovolenou),
- b) v souladu s terminologií zákoníku práce používat pojem „vedoucí zaměstnanec“, nikoli „vedoucí funkce“,
- c) opustit myšlenku zveřejňovat koncepce, s nimiž vedoucí pracovníci uspěli ve výběrovém řízení, neboť nikoli na všech místech je účelné po uchazečích tuto koncepci požadovat či není vhodné zveřejňovat záměry, jejichž zveřejnění by ohrozilo chod úřadu apod.,
- d) u vyjmenovaných vedoucích zaměstnanců zveřejňovat profesní, nikoli stručné (osobní) životopisy, na základě nichž bude zjistitelná praxe vedoucího zaměstnance využitelná na danou pozici; eventuální rozpor se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, by měl být vyřešen tím, že se při uzavření pracovněprávního vztahu, resp. již v oznámení o vyhlášení výběrového řízení, bude po uchazeči požadovat souhlas se zveřejněním tohoto dokumentu, což při soukromoprávní úpravě vztahu je akceptovatelné i bez zákonného zmocnění,
- e) v případě zavedení povinného ročního písemného hodnocení pracovníků nedeklarovat, že by mělo být podkladem pro případný další kariérní růst, neboť tento personální nástroj má i jiné aspekty.

V neposlední řadě se navrhuje vypustit poslední větu z odůvodnění, neboť do doby přijetí zákona o státních úřednících se jeví jako kontraproduktivní vytvářet poradní orgán v podobě grémia ředitelů personálních odborů, když s tímto orgánem návrh zákona nepočítá. Koordinační role tak v oblasti personální politiky zůstane MV.

2.2. Aktivní zveřejňování informací

2.2.3. Přehledný státní rozpočet

<u>Gestor</u> : Ministerstvo financí
<u>Termín – indikátor plnění</u> : 31. srpen 2013 — předložit vládě návrh na zveřejňování státního rozpočtu a státního závěrečného účtu po jednotlivých kapitolách a položkách. 1. květen 2013 – zabezpečit zveřejňování státního rozpočtu po jednotlivých kapitolách a položkách.
1. leden 2014 - zabezpečit zveřejňování státního závěrečného účtu po jednotlivých kapitolách a položkách.

Protikorupční efekt: Otevřené informování o svěřených prostředcích státního rozpočtu. Kontrola veřejností. Usnadnění identifikace případů, kde statky získané za rozpočtované prostředky zjevně neodpovídají jejich výši, přičemž příčinou může být korupce.

Odůvodnění aktualizace:

Zveřejňování státního rozpočtu po jednotlivých kapitolách a položkách bylo realizováno v rámci základní verze publikačního portálu MONITOR, která byla spuštěna 1. 5. 2013. Zveřejňování státního závěrečného účtu po jednotlivých kapitolách a položkách bude součástí finální verze portálu MONITOR, který bude v provozu nejpozději do 31. 12. 2013.

Z uvedených důvodů se proto požaduje upřesnění zadání úkolu tak, aby odpovídalo skutečnému plnění, tj. rozdělení úkolu na dva (státní rozpočet a státní závěrečný účet), každý se samostatným termínem plnění, jakož i reflektování skutečnosti, že není třeba, aby uvedené povinnosti stanovovala vláda, neboť publikace dat ve stanoveném formátu bude uloženo rozhodnutím ministra financí.

2.2.4. Zveřejňování poradců a poradních orgánů

Gestor: všechny rezorty

Termín – indikátor plnění:

1. červenec 2013, v dalších letech vždy k 1. červenci a 1. lednu kalendářního roku – na internetových stránkách ministerstev, ostatních ústředních správních úřadů a úřadů s celostátní působností, jakož i podřízených organizací zveřejnit, resp. aktualizovat seznam **za předchozí pololetí:**

- **poradních orgánů a pracovních týmů** zřízených ministry, vedoucími ostatních ústředních správních úřadů a úřadů s celostátní působností a vedoucími ostatních organizačních složek státu, **a jejich náměstky či místopředsedy**, a to včetně jejich personálního obsazení **těchto orgánů**, statutu a jednacího řádu,
- **poradců, konzultantů, analytiků** (fyzických osob) **ministrů, vedoucího ústředního správního úřadu vedoucích ostatních ústředních správních úřadů a úřadů s celostátní působností a vedoucích ostatních organizačních složek státu, a jejich náměstků či místopředsedů**, pokud jsou **tato** místa ~~poradců~~ placena z veřejných prostředků, **a to za předpokladu, že nevykonávají standardní činnost úřadu stanovenou kompetenčním zákonem a jinými právními předpisy,**
- **poradenských a ostatních externích společností působících na základě mandátní či jiné smlouvy,**
- **advokátů a advokátních kanceláří, které mají uzavřené smlouvy o poskytování právních služeb-,**

a to včetně sjednaných či smluvních odměn za činnost.

Protikorupční efekt: Dostupnost informací. Eliminace klientelistických a korupčních vazeb.

Odůvodnění:

Zveřejňování seznamů poradních orgánů a zejména jejich personálního obsazení může napomoci větší důvěře veřejnosti v uvedená uskupení, a následně pak vede k posílení

transparentnosti veřejné správy. **Jedná se zejména o externí činnost, která není vykonávána jako standardní činnost úřadů ve smyslu vykonávání agendy dle kompetenčního zákona a jiných právních předpisů, resp. zřizovací listiny.** Bude se tak jednat např. o ~~likvidační komise, škodní komise, rozkladové komise, sbory poradců či externí pracovní týmy apod.~~ **nikoli likvidační komise, škodní komise, rozkladové komise složené ze zaměstnanců či poradní, iniciativní a konzultační orgány zřizované ze zákona bez ohledu na skutečnost, zda jsou zřizovány ze zákona nebo z rozhodnutí ministra, vedoucího ústředního správního úřadu či vedoucího některého z dalších úřadů a organizací (nebude se tedy týkat např. členů hodnotících komisí podle zákona o veřejných zakázkách, rad národních parků, Ústřední povodňové komise).**

Pozice poradce s sebou nese značné riziko, že dojde k pokusům ke korumpování osoby, která tuto pozici zastává. ~~Zveřejnění seznamu poradců veřejnosti umožní identifikovat případy, kdy poradce jednal s lobbisty, nebo případy, kdy jeho majetkové poměry zjevně neodpovídají pozici poradce.~~ Je lhostejno, zda se jedná o zaměstnance úřadu v tomto postavení (**pracující na základě pracovní smlouvy**) nebo „externí“ zaměstnance na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, **avšak rozhodující je míra vlivu těchto osob na rozhodování v organizaci (u nichž v případě zveřejnění předmětných údajů převažuje veřejný zájem nad ochranou osobních údajů).** Rovněž je vhodné veřejnost informovat o poradenských společnostech, které vykonávají pro úřad či organizaci poradenské a jiné externí služby (**např. externí audity, konzultace, expertízy**) na základě smluv podle obecných právních předpisů (**např. mandátních smluv, smluv o dílo**). **Jedná se tedy o ty služby, které jsou účtovány přes rozpočtovou položku 5166 vyhlášky č. 323/2002 Sb. označenou „Konzultační, poradenské a právní služby“.**

Podle zprávy Bezpečnostní informační služby za rok 2011 jsou spoluodpovědní za poškozování veřejných rozpočtů někteří advokáti a advokátní kanceláře a jiné podobné subjekty, které prostřednictvím smluv o poskytování právních služeb směřují k ovlivňování činnosti státní správy a samosprávy. Navíc díky jejich výjimečnému postavení a zákonem předepsané povinnosti mlčenlivosti² jsou případy protiprávního jednání v součinnosti subjektů veřejného práva a advokátů nebo advokátních kanceláří velmi těžko odhalitelné a postižitelné. V současné době se taktéž nedá spoléhat na vnitřní kontrolní mechanismy samosprávné organizace, v níž jsou advokáti sdruženi. Některé ze subjektů státní správy outsourcují právní služby na advokáty a advokátní kanceláře i přesto, že kolikrát samy disponují dostatečně kvalifikovanými zaměstnanci. ~~K tomu lze ještě dodat, že zveřejnění~~ **Zveřejnění** seznamu advokátních kanceláří není jedním, které by bylo právem zakázáno, naopak, již dnes je možné informaci o zastoupení a některé související informace žádat podle zákona o svobodném přístupu k informacím (§ 9 odst. 2). Toto opatření by ~~proto~~ mělo ~~pomoci~~ **příspět** ke zvýšení důvěry v uvedené instituce, kdy tyto subjekty budou aktivně poskytovat informace o tom, jací advokáti a advokátní kanceláře s nimi spolupracují a případně budou vystaveny konfrontaci s možným podezřením o neúčelném nadužívání služeb advokátních kanceláří a žádostem o poskytnutí informací ke konkrétnímu advokátovi či advokátní kanceláři podle citovaného zákona. Nejedná se o opatření, které si za cíl klade odhalit všechny klientské vazby mezi advokáty a subjekty veřejného práva, nicméně se jedná

² Nutno ovšem dodat, že samotná podstata výkonu advokacie je založena právě na důsledném respektování práva klienta na důvěrnost a intimitu vztahu. Česká advokátní komora považuje za omyl vnímat povinnost mlčenlivosti advokáta ve vztahu k těmto procesům jako problém, neboť je to klient – a v tomto případě státní instituce –, který má své kontrolní a dohledové mechanismy a který by v rámci těchto procesů měl být schopen eliminovat veškerá protiprávní jednání. Nemůže to být Česká advokátní komora jako samosprávná stavovská organizace, která řeší dodržování naprosto jiných právních konstrukcí a zásad.

o první z kroků, které by mohlo advokáty a advokátní kanceláře do budoucna posunout z „šedé zóny“ blíže ke společenské odpovědnosti.

Odůvodnění aktualizace:

Na základě diskuze v rámci MKS byl blíže upřesněn účel zadaného úkolu, na základě čehož je třeba precizovat indikátor plnění a jeho odůvodnění, aby bylo zřejmé, které osoby či orgány zveřejňovat, včetně odměn za jejich činnost, a které nikoli, neboť u nich není míra vlivu na rozhodování v organizaci tak významná (např. likvidační či škodní komise). Z uvedeného důvodu se proto požaduje zpřesnění jak samotného indikátoru plnění, tak odůvodnění jeho zadání.

2.3. Zvýšení transparentnosti legislativního procesu

2.3.2. Zveřejňování jednotlivých fází legislativního procesu vlády

<u>Gestor:</u> Úřad vlády ČR – vedoucí Úřadu vlády ČR
<u>Termín – indikátor plnění:</u> 30. listopad 2013 - zajistit veřejnou přístupnost širšího okruhu materiálů určených pro jednání vlády.
<u>Protikorupční efekt:</u> Odhalování korupčních rizik při přípravě právních předpisů. Otevřenost legislativního procesu veřejné kontrole.

Odůvodnění:

Legislativní proces by měl být v nejšířší možné míře zpřístupněn veřejnosti, a to nejen odborné, ale i laické. Jedná se o další prvek transparentnosti. Tento úkol je v současnosti již v určitém rozsahu naplňován, a to zřízením Knihovny připravované legislativy v rámci projektu ODoc (oběh dokumentů mezi ústředními orgány státní správy, Parlamentem a Kanceláří prezidenta republiky), na základě rozhodnutí vlády ČR (usnesení vlády ze dne 18. července 2007 č. 816). Široké veřejnosti tak jsou zpřístupňovány v elektronické podobě materiály legislativní povahy, které jsou určeny pro jednání vlády. Je proto namístě veřejnost s tímto projektem více seznámit. Je však dále vhodné rozsah takto zveřejňovaných informací rozšířit, což bude mít za následek mj. i kultivaci celého připomínkového řízení. Z uvedeného důvodu by proto mělo dojít k „otevření“ Elektronické knihovny legislativního procesu Úřadu vlády ČR (eKLEP), a to rozšířením stávající Knihovny připravované legislativy o přístup veřejnosti k nelegislativním materiálům (**s výjimkou materiálů, u nichž by zveřejněním mohly být zejména poškozeny zájmy ČR – jedná se například o materiály související s procesy přípravy negociace a vlastní negociace na mezinárodní scéně a návrhy na mimosoudní ukončení sporů**), a to po jejich schválení vládou, a ke stanoviskům Legislativní rady vlády, k čemuž se vláda zavázala ve svém programovém prohlášení formou závazku zvýšení účasti občanů na tvorbě práva. Úkol plně odpovídá závazkům ČR z iniciativy Partnerství pro otevřené vládnutí.

Odůvodnění aktualizace:

Z negociačních důvodů je nutné, aby určité materiály byly i nadále veřejnosti nepřístupné, neboť zveřejněním jejich návrhů by mohlo dojít zejména k poškození ČR. Z uvedeného důvodu se upřesňuje skutečnost, že nebudou zveřejňovány všechny nelegislativní materiály. Jedná se například o návrhy směrnic pro expertní jednání o mezinárodních smlouvách, návrhy na sjednávání mezinárodních smluv, obesílání konferencí mezinárodních organizací, přípravy

zahraničních cest a stykových akcí, běžících soudních sporů před mezinárodními soudy (včetně soudů unijních) či arbitrážními orgány, interních strategických a koncepčních dokumentů, které jsou v utajovaném režimu, resp. materiálů obsahujících stanoviska cizích států, jakož i dalších dokumentů vztahujících se k tématům, o nichž probíhá jednání, minulostních či majetkových záležitostí. Ze strategických důvodů je rovněž vhodné nezveřejňovat návrhy na mimosoudní ukončení sporů.

Na základě rozhodnutí vlády se rovněž nebudou automaticky zveřejňovat připomínky k jednotlivým zveřejňovaným materiálům a jejich vypořádání, čímž však není vyloučena možnost jejich proaktivního zveřejnění jednotlivými rezorty, pokud na tom tyto shledají zájem. Rovněž se upřesňuje, že nelegislativní materiály (s vybranými výjimkami) budou zveřejňovány až po jejich projednání vládou. S ohledem na spolufinancování z prostředků EU se rovněž prodlužuje termín pro splnění úkolu.

2.4. Úkoly z předchozí strategie

2.4.1. Vymahatelnost kontrol Nejvyššího kontrolního úřadu

<u>Gestor</u> : Ministerstvo spravedlnosti
<u>Spolugestor</u> : Nejvyšší kontrolní úřad
<u>Termín – indikátor plnění</u> : 30. září 2013 – předložit vládě analýzu možností, jak posílit vymahatelnost a způsob kontroly nápravných opatření.
<u>Protikorupční efekt</u> : Zvýšení efektivity kontrol NKÚ.

Odůvodnění:

Vláda se ve svém programovém prohlášení zavázala předložit novelu Ústavy ČR a novelu zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu, které umožní kontrolu hospodaření s majetkem územních samospráv a dalších veřejnoprávních korporací. Tomu se tak stalo již 9. května 2011, kdy byly Poslanecké sněmovně předloženy oba předmětné materiály (sněmovní tisky č. 351 a 352, 6. volební období). **Ani jeden z těchto návrhů však nebyl přijat. Následně ale byly předloženy poslaneckými iniciativy návrhy, které tuto záležitost řeší (sněmovní tisky č. 918 a 919; 969 a 970, 6. volební období).** Současně se však zavázala provádět jednou ročně pravidelnou kontrolu realizace nápravných opatření vyplývajících z kontrolních nálezů NKÚ. ~~Vzhledem k tomu~~ **Bez ohledu na to**, že dosud nebyla přijata novela Ústavy ČR, ani novela zákona o NKÚ, je třeba ~~vyčkat konečné podoby těchto kontrol a následně zpracovat a předložit analýzu možností, jak posílit vymahatelnost a způsob kontroly nápravných opatření, neboť dle platné právní úpravy jsou jednotlivé kontrolní závěry NKÚ pouze zveřejňovány ve Věstníku NKÚ a zasílány Poslanecké sněmovně, Senátu, vládě a na požádání ministerstvům, přičemž nejvyšší formou sankce může být pouze výzva k nápravě ve formě usnesení Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny či opatření vlády.~~ Zřejmě nejúčinnějším současným nástrojem NKÚ je tak možnost podání trestního oznámení na základě zjištěných nedostatků dle ustanovení § 8 odst. 1 trestního řádu a povinnost NKÚ předávat správcům daně údaje uvedené v kontrolních protokolech, které mají vztah ke správě daní dle ustanovení § 59 daňového řádu.

Odůvodnění aktualizace:

Jelikož dosud nebyla přijata novela Ústavy ČR a zákona o NKÚ, která by rozšiřovala pravomoci NKÚ kontrolovat hospodaření s majetkem ÚSC a dalších veřejnoprávních korporací, je třeba upravit odůvodnění úkolu tak, aby nebylo zavádějící. Protože jsou i za současné platné právní úpravy kontrolní závěry NKÚ stěžejně vymahatelné, je potřebné analyzovat možnosti, jak posílit vymahatelnost a způsob kontroly nápravných opatření, zpracovat, i když dosud nedošlo k zamýšlenému rozšíření pravomocí NKÚ. Z uvedeného důvodu se navrhuje upřesnění textu odůvodnění.

2.4.4. Zefektivňování opatření k zamezení korupce a zbytné byrokracie v imigrační (vízové) praxi

Gestor: Ministerstvo zahraničních věcí

Termín – indikátor plnění:

~~31. březen kalendářního roku~~ **průběžně – pravidelně** vyhodnocovat zavedená personální a technická opatření k zamezení korupce a zbytné byrokracie v imigrační (vízové) praxi; ~~každoročně~~ **a** informovat vládu ~~s návrhy o návrzích~~ na jejich zefektivnění či ~~s návrhy~~ na zavedení dalších opatření, a to ~~počínaje za rok 2012~~ **v rámci pravidelného informování o stavu a způsobu plnění úkolů obsažených v protikorupční strategii vlády.**

Protikorupční efekt: Vyšší kontrola státu nad imigranty a vymahatelnost daní, pojištění apod.

Odůvodnění aktualizace:

MZV průběžně realizuje personální, technická a systémová opatření popsaná v Informaci, přičemž vládu informuje, stejně jako tomu bylo v předchozích dvou letech, prostřednictvím pravidelného informování o stavu a způsobu plnění úkolů Strategie. Jelikož ani frekvence plnění, ani veskrze konstantní povaha výše uvedených a případně dalších flexibilně aplikovaných protikorupčních opatření ve vízové oblasti neindikuje nutnost vypracování samostatného materiálu pro informaci vládě, požaduje se upřesnění úkolu v tom smyslu, že personální, technická a systémová opatření budou vyhodnocována vždy v rámci Informace za příslušné období, nikoli jednou ročně samostatným materiálem, který by tak byl de facto duplicitní.

3. Veřejné zakázky

3.1. Veřejné investování a elektronizace veřejného zadávání

3.1.1. Analýza možnosti zřízení Úřadu pro veřejné investování

Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj

Termín – indikátor plnění:

~~31. březen 2013~~ **30. září 2013** - předložit vládě analýzu možnosti zřízení Úřadu pro veřejné investování, **případně jiných návrhů zabezpečení institucionálního řešení veřejného investování v České republice.**

Protikorupční efekt: Úspora finančních prostředků.

Odůvodnění aktualizace:

MMR sice zpracovalo Analýzu možnosti zřízení Úřadu pro veřejné investování, avšak ta byla předložena k projednání v PEM, která materiál neschválila. Tím však nebyl naplněn zadaný úkol, neboť materiál nebyl předložen vládě k projednání. Z uvedeného důvodu se proto požaduje prodloužení termínu pro dopracování materiálu a upřesnění indikátoru plnění v tom smyslu, že v případě nezřízení Úřadu pro veřejné investování budou navržena jiná řešení zabezpečení veřejného investování v ČR.

3.2. Veřejné zakázky malého rozsahu

3.2.1. Metodika pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu

Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj

Termín – indikátor plnění:

~~30. červen 2013~~ **30. září 2013** - zpracovat metodiku a výklad zadávání veřejných zakázek malého rozsahu a uveřejnit ji způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Protikorupční efekt: Poskytnutí odborného výkladu k oblasti zadávání veřejných zakázek malého rozsahu zadavatelům veřejných zakázek jako prevence v boji s korupcí.

Odůvodnění aktualizace:

Na metodice zadávání VZMR, která bude součástí Metodiky zadávání veřejných zakázek, se již pracuje. S ohledem na gesční provázanost právní úpravy VZMR je nutné průřezové kapitoly dostatečně konzultovat s gestory příslušných zákonů, aby při výkladu nedocházelo k nežádoucím odlišnostem a metodika zadávání VZMR tím mohla požívat dostatečné autority. Dodržení původně navrhovaného termínu by neumožňovalo dostatečnou diskuzi s ostatními gestory zákonů, ohrožena by byla i kvalita a propracovanost dokumentu. Proto se požaduje prodloužení termínu.

5. Vzdělávání

5.2. Vzdělávání úředníků

5.2.1. Pravidla vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech

Gestor: Ministerstvo vnitra

Spolugestor: místopředsedkyně vlády

Termín – indikátor plnění:

~~30. červen 2013~~ **30. listopad 2013** – předložit vládě aktualizovaná Pravidla vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech s ohledem na návrh zákona o úřednících a obsahující vzdělávání v oblasti boje s korupcí, etickým chování a bezúhonnosti.

Protikorupční efekt: Zvýšení potenciálu vědomostí o korupci a uvědomění si důsledků v případě korupčního jednání.

Odůvodnění aktualizace:

Text aktualizovaných Pravidel vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech je v základní podobě již hotov. Vzhledem k stanovisku ministra spravedlnosti z června 2011 (kdy byl návrh Pravidel předložen do MPŘ), které doporučuje věcnou a časovou koordinaci s přijetím návrhu zákona o úřednících, a vzhledem k prodloužení doby předložení a především vypořádání návrhu zákona o státních úřednících, se požaduje posun termínu předložení Pravidel na listopad 2013. Tímto posunutím by mělo dojít k vyvarování se dílčích nepřesností a nerovností, které mohou vzniknout další úpravou návrhu zákona o státních úřednících – především části vzdělávání. Zároveň chce MV přispět ke komplexnosti návrhu, který musí být s novou právní úpravou plně kompatibilní.

5.2.2. Vzdělávání formou eLearningu

Gestor: Ministerstvo vnitra

Spolugestor: místopředsedkyně vlády

Termín – indikátor plnění:

~~31. květen 2013~~ **30. listopad 2013** - zavést eLearningovou formu protikorupčního vzdělávání do povinných vzdělávacích programů pro všechny kategorie zaměstnanců veřejné správy.

Protikorupční efekt: Zvýšení potenciálu vědomostí o korupci a uvědomění si důsledků v případě korupčního jednání.

Odůvodnění aktualizace:

Předložení zavedení eLearningové formy protikorupčního vzdělávání se požaduje posunout na listopad 2013. V návaznosti na odůvodnění bodu 5.2.1. chce MV tento úkol řešit komplexněji, a to zejména v návaznosti na přípravu programovacího období 2014-2020. Prodloužený termín bude rovněž využit na oslovení dalších věcných útvarů ke spolupráci.

6. Ostatní

6.1. Institucionální zajištění boje s korupcí

6.1.2. Analýza možností zřízení informačního komisaře

Gestor: Ministerstvo vnitra

Spolugestor: místopředsedkyně vlády

Termín – indikátor plnění:

30. listopad 2013 – předložit vládě komparativní studii existence informačního komisaře ve světě se zaměřením na efektivnost možností prosazovat přístup k informacím, obsahující

zejména:

- zhodnocení možnosti jeho zřízení v České republice,
- uvedení systémových příčin nízké vymahatelnosti práva na informace a průtahů v jeho vyřizování,
- návrh řešení účinného sankčního mechanismu.

Součástí materiálu bude i analýza slučitelnosti právního řádu ČR s Úmluvou Rady Evropy o přístupu k úředním dokumentům s návrhem na podpis a ratifikaci této úmluvy či s doporučením úmluvu neratifikovat.

Protikorupční efekt: Efektivnější prosazování přístupu k informacím.

Odůvodnění:

Systémová a institucionální změna v řešení problematiky přístupu k informacím vyžaduje především změnu myšlení o přístupu k informacím do polohy presumpce otevřenosti a systémového prvku politiky státu podporujícího konkurenceschopnost. Vzhledem k rozsahu požadavků, které by v důsledku takové změny nutně dopadaly na celou oblast poskytování informací, je zcela na místě uvažovat o zřízení nezávislého dohledového orgánu s úplnou odvolací, mediační a metodickou rolí jako součástí řízení. Jednou z možností je zřízení informačního komisaře. Před jeho případným zřízením se proto navrhuje zpracovat komparativní studii, jak je ve světě přístup k informacím efektivně prosazován, včetně zhodnocení zřízení tohoto nového institutu v podmínkách České republiky. Součástí studie bude i uvedení systémových příčin nízké vymahatelnosti práva na informace a průtahů v jeho vyřizování a návrh řešení účinného sankčního mechanismu. **S ohledem na neslučitelnost platného znění zákona o svobodném přístupu k informacím s Úmluvou Rady Evropy o přístupu k úředním dokumentům a úvaze vlády tuto úmluvu signovat a ratifikovat bude součástí studie rovněž analýza slučitelnosti právního řádu ČR s touto Úmluvou.**

Odůvodnění aktualizace:

Pod bodem 1.15 Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012 bylo MV uloženo předložit návrh na podpis a ratifikaci Úmluvy RE o přístupu k úředním dokumentům. Nejprve došlo UV ze dne 18. května 2011 č. 370 k prodloužení termínu o 12 měsíců (do konce roku 2012), následně byla deklarována kolize platného InfZ a Úmluvou s tím, že tato otázka bude vládě předložena k rozhodnutí při předložení novely InfZ. Změnou zadání obsahu novely InfZ uvedenou v úkolu č. 1.2. Strategie však MV předmětný materiál nezpracovávalo. Proto bylo ve Zhodnocení plnění úkolů obsažených ve Strategii vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012, které vláda vzala na vědomí UV ze dne 20. března 2013 č. 201, uvedeno, že bylo domluveno, že analýza slučitelnosti českého právního řádu s Úmluvou a případné nutné legislativní změny budou vládě předloženy ve speciálním materiálu k novele InfZ nebo jako součást úkolu č. 6.1.2. Strategie. Poněvadž nebyl spolu s novelou InfZ předložen materiál řešící tento problém, navrhuje se realizovat druhou zamýšlenou variantu, tj. problém přiřčenit k materiálu, který bude zpracováván v souvislosti s možnostmi zřízení informačního komisaře.

6.2. Interní protikorupční programy

6.2.1. Rezortní interní protikorupční programy

<u>Gestor</u> : místopředsedkyně vlády
<u>Spolugestor</u> : rezorty
<u>Termíny – indikátory plnění</u> : 31. květen 2013 30. červen 2013 – předložit vládě osnovu interního protikorupčního programu, kterou připraví Mezirezortní koordinační skupina pro boj s korupcí.
31. leden 2014 - zaktualizovat rezortní interní protikorupční programy v souladu s vládou schválenou osnovou tak, aby odpovídaly struktuře uvedené v odůvodnění tohoto úkolu.
30. září kalendářního roku - pravidelně jednou ročně vyhodnocovat a případně aktualizovat rezortní interní protikorupční programy a zveřejňovat je na internetových stránkách jednotlivých rezortů.
<u>Protikorupční efekt</u> : Řízení protikorupčních rizik. Transparentnost protikorupčních programů a opatření.

Odůvodnění aktualizace:

Prodloužení termínu prvního úkolu se navrhuje s ohledem na delší diskuzi při přípravě materiálu v rámci pracovní skupiny, než která se očekávala, a způsobila tak zpracování pracovní verze materiálu v pozdějším termínu. K řádnému zabezpečení obou zbývajících kroků přijatého harmonogramu je proto potřebné prodloužit termín splnění prvního úkolu.

III. Seznam zkratk

ČR	Česká republika
eKLEP	Elektronická knihovna legislativního procesu Úřadu vlády
EU	Evropská unie
InfZ	zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
LRV	Legislativní rada vlády
MKS	Mezirezortní koordinační skupina pro boj s korupcí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPŘ	mezirezortní (vnější) připomínkové řízení
MPV	místopředsedkyně vlády
MS	Ministerstvo spravedlnosti
MV	Ministerstvo vnitra
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
ODok	Oběh dokumentů mezi ústředními orgány státní správy, Parlamentem a Kanceláří prezidenta republiky
PEM	Porada ekonomických ministrů
RE	Rada Evropy
ÚSC	územní samosprávný celek
UV	usnesení vlády
ÚV	Úřad vlády České republiky
VZMR	veřejná zakázka malého rozsahu